

ЕВОЛЮЦІЯ І ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СВІТОВИХ ВАЛЮТНИХ СИСТЕМ

**УСТИМЕНКО А.В., ПОЛТИНКІН В.В., ФЕГЕР А.І., СТУДЕНТИ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Міжнародна валютна система (світова валютна система) – це світова система платіжних засобів всіх країн, в рамках якої формуються і використовуються валютні ресурси, а також івдбувається міжнародний платіжний обіг [1].

Фундаментальні основи світової валютної системи були сформовані ще в ХІХ сторіччі у вигляді «золотого стандарту», в рамках якого в якості засобу здійснення міжнародних розрахунків використовувалось золото.

Першою світовою валютною системою вважається Паризька валютна система. Формально дана валютна система діяла з 1821 року (коли у Великобританії було офіційно запроваджено використання золотого стандарту) по 1914 рік. Офіційне своє визнання валютна система золотого стандарту отримала після підписання тридцятьма країнами договору про використання золота як міжнародного платіжного засобу в 1867 році на конференції в Парижі. Характерними ознаками золотомонетного стандарту є вираження цін на товари та послуги в золотому еквіваленті [2].

Поступово поряд із золотом в міжнародних розрахунках стали використовуватися долари США і фунти стерлінгів. Так з'явився золотодевізний стандарт, покладений в основу Генуезької валютної системи. Загальний механізм функціонування даної системи спирався на фундаментальні принципи економічних відносин при золотодевізному стандарті, заснованому на застосуванні золота і провідних валют, конвертованих у золото в якості засобів міжнародних розрахунків [3]. Девізами стали називати кошти в іноземній валюті, призначені для міжнародних розрахунків, тобто прирівняні до золота. Ця система діяла з 1922 по 1944 р. А в 1944 р. на валютно-фінансовій конференції ООН в Бреттон-Вудсі була створена Третя світова валютна система, яка отримала назву Бреттон-Вудська валютна система (1944-1976 рр.). Вона була дещо схожа на золотодевізний стандарт, її особливість полягала в тому, що

* Науковий керівник – Даниленко В.В., асистент

золотодевізний стандарт був тільки для центральних банків, а також при цьому тільки долар США обмінювався на золото, тобто, можна вважати, що це був золотодоларовий стандарт [4].

Четверта світова валютна система – Ямайська валютна система. Дана валютна система була заснована у 1976 р. та існує до сих пір. Вона характеризується тим, що в ній формально відсутнє золото. Країни-учасниці системи не встановлюють золотого вмісту своїх валют і не обмінюють їх на золото. Втім, значна частина валютних резервів країн складається із золотих запасів.

Ямайська валютна система спрямовується на позбавлення долара статусу міжнародної (резервної) валюти. Історичний досвід довів, що навіть велика і сильна національна валюта не є досконалим міжнародним платіжним засобом. Тому виникла потреба, щоб міжнародну торгівлю обслуговувала міжнародна валюта. Так, в якості засобів платежу за міжнародні операції почали використовувати резервні валюти, роль яких відігравали національні валюти держав з найбільшим попитом.

Відповідно під резервною валютою розуміють іноземну валюту, яку держава зберігає як частину своїх валютних резервів з метою використання в міжнародній торгівлі та інших міжнародних розрахунках [5].

На початковому етапі міжнародних валютних відносин в ролі резервної валюти більшість держав використовували англійський фунт стерлінгів. Разом з фунтом стерлінгів як міжнародну платіжну і резервну валюту поступово стали використовувати долар США.

На сьогоднішній день долар США – це найпоширеніша резервна валюта. Протягом останнього десятиріччя частка долару в загальній кількості валютних запасів світу досягає майже двох третин загального обсягу виділених валютних резервів країн світу.

Євро – друга за масштабами використання резервна валюта, її частка становить близько чверті загальних запасів резервних валют у світі.

Також до резервних валют відносять: фунт стерлінга, японську ієну, швейцарський франк, канадський долар, але вони мають меншу популярність серед резервних валют.

З ростом значення конкурентного впливу Китаю на міжнародному ринку більшості галузей легкої та середньої промисловості, попит на його національну валюту – юань, який почали випускати у вигляді срібних монет ще в 1835 році, зростає пропорційно. У 2016 році китайський юань став однією з п'яти

резервних валют Міжнародного валютного фонду зайнявши за часткою (11 %) одразу третє місце – після долара США (40 %) та Євро (31 %). В загальносвітових резервах МВФ оцінює частку юаню в 1,07 %.

Крім цього, досить розповсюдженим засобом заліку взаємної заборгованості на міжнародному рівні є Спеціальні права запозичення – резервний та платіжний засіб, який емітується Міжнародним Валютним Фондом. Даний платіжний засіб існує лише у безготівковій формі у вигляді записів на банківських рахунках.

Література.

1. Авдокушин Є.Ф. Міжнародні економічні відносини / Є.Ф. Авдокушин. – К., 1998.
2. Аналіз економіки / Під ред. В.С. Рибалкіна. – К. : МО, 1999.
3. Борхардт К.Д. Європейська інтеграція / К.Д. Борхардт. – Москва-Брюссель: АСІ, 1996.
4. Буглай В.Б. Міжнародні економічні відносини / В.Б. Буглай, М.М. Лівенцев. – К. : 1998.
5. Кіресев Л.П. Міжнародна економіка / Л.П. Кіресев. – Ч. 1-2. – М., 1998.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

ФЕДОСОВА В.О., СТУДЕНТКА*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА

Особливої актуальності та складності сьогодні набуває проблема посилення орієнтації обліку на управління, що передусім стосується організації впровадження на підприємствах та забезпечення належного функціонування управлінського обліку.

Організація управлінського обліку є внутрішньою справою самого підприємства. На відміну від фінансового обліку, ведення управлінського (внутрішньогосподарського) обліку не є обов'язковим для підприємства. Система управлінського обліку слугує лише інтересам ефективного управління, тому рішення про доцільність її ведення керівник підприємства ухвалює виходячи з того, як він оцінює

* Науковий керівник – Бірченко Н.О., старший викладач